

Олійничук Р.П.,
доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
к.ю.н., доцент,
Західноукраїнський національний університет
Євін Владислав Михайлович,
студент групи ПД-32,
юридичного факультету,
Західноукраїнський національний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ДОКАЗУВАННЯ НА ОКРЕМИХ СТАДІЯХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Доказування у кримінальному провадженні має багатогранний характер і змінюється залежно від стадії процесу. Кожен етап кримінального провадження характеризується власними суб'єктами, цілями, межами та способами здійснення доказової діяльності, що формує окремий процесуальний режим. Дослідження спрямоване на визначення особливостей доказування на різних стадіях кримінального провадження та виявлення актуальних проблем практичного застосування відповідних норм.

На стадії досудового розслідування процес доказування організовується слідчим під процесуальним керівництвом прокурора. Саме на цьому етапі здійснюється формування основної доказової бази, яка надалі використовується для обґрунтування обвинувачення. Згідно зі ст. 40 КПК України, слідчий має право проводити слідчі (розшукові) дії для отримання доказової інформації. Особливістю даної стадії є неповна реалізація принципу змагальності, оскільки сторона захисту, хоча й може збирати докази, має обмежений доступ до матеріалів кримінального провадження до завершення досудового розслідування. Серед найбільш дискусійних питань залишається допустимість доказів, отриманих у

результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій, оскільки їх здійснення потребує судового дозволу та суворого дотримання встановленої законом процедури.

Підготовче судове провадження виступає проміжною ланкою між завершенням досудового розслідування та розглядом справи по суті. На цьому етапі суд перевіряє наявність процесуальних підстав для призначення справи до судового розгляду, а сторони мають право порушувати питання щодо недопустимості окремих доказів. Як підкреслює І. В. Гловюк, підготовче провадження виконує функцію процесуальної гарантії, яка запобігає необґрунтованому притягненню особи до судового розгляду. Особливість доказування на цій стадії полягає в тому, що суд не аналізує зміст доказів по суті, а лише оцінює законність способів їх отримання та достатність для подальшого розгляду справи.

У судовому розгляді доказування реалізується на засадах повної змагальності сторін. Відповідно до вимог ст. 23 КПК України, суд досліджує докази безпосередньо під час судового засідання, що унеможлиблює використання неперевірених матеріалів. Для цієї стадії характерними є рівність сторін у поданні та дослідженні доказів, оцінка доказової інформації судом на основі внутрішнього переконання, а також можливість дослідження нових доказів, які не були відомі під час досудового розслідування. Окрему складність становить використання електронних доказів, оскільки чинне законодавство не містить чітких і уніфікованих критеріїв перевірки їх достовірності та автентичності. На думку О. В. Рибалки, законодавче врегулювання цього питання є необхідною умовою ефективного здійснення правосуддя.

Отже, доказування на різних стадіях кримінального провадження має свої характерні особливості. На етапі досудового розслідування провідна роль належить органам досудового розслідування та прокурору, при цьому принцип змагальності реалізується лише частково. Підготовче

провадження виконує контрольну функцію щодо перевірки допустимості доказів, тоді як судовий розгляд забезпечує повну реалізацію принципів змагальності та безпосередності дослідження доказів. Удосконалення правового регулювання електронних доказів і чітке визначення меж доказування на кожній стадії сприятимуть підвищенню ефективності та справедливості кримінального судочинства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика реалізації. Одеса: Юридична література, 2015. 648 с.
3. Рибалка О. В. Електронні докази у кримінальному провадженні: проблеми допустимості. Вісник кримінального процесу. 2022. № 3. С. 44–52.